

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Mariusz Łodko

SSN Tomasz Szanciło (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa S. M.

przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 stycznia 2022 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 5 sierpnia 2021 r., sygn. akt I ACa (...),

1. oddala zażalenie;

2. zasądza od S. M. na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 sierpnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną powoda S.M. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 marca 2021 r. Przyczynę odrzucenia skargi kasacyjnej stanowiło nieuzupełnienie w terminie jej braku w postaci uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z właściwą liczbą odpisów.

Zażalenie na to postanowienie złożył powód, zaskarżając je w całości i zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 1 w zw. z art. 398⁴ § 2 k.p.c. i art. 15z⁹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 1842 ze zm.; dalej; ustawa covidowa), w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1090).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać:

- 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części;
- 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie;
- 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany.

Zgodnie natomiast z § 2, oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie.

Skarżący wskazał w skardze kasacyjnej, że wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania jest uzasadniony występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Jak wynika z treści skargi kasacyjnej, powód sformułował istotne zagadnienie prawne, jednakże zaniechał jego uzasadnienia.

W ocenie powoda, jak wynika z wywodów zawartych w zażaleniu, uzasadnienie podstaw kasacyjnych stanowi jednocześnie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Odnosnie do konstrukcji wniosku powoda o przyjęcie skargi do rozpoznania wypada wyjaśnić, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) podlegają rozpoznaniu na etapie tzw. przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania, a więc po przedsądzie, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Powyższe wynika z faktu, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie są konstrukcyjnie odrębnymi elementami skargi kasacyjnej, co łączy się z ich odmiennym celem. Sens wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania polega na przytoczeniu prawnych racji przemawiających za zasadnością merytorycznego rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej, z uwzględnieniem publicznoprawnych, ponadindywidualnych zadań tego środka zaskarżenia. Ocena ta wyprzedza badanie zasadności podstaw kasacyjnych, które ma następczy charakter i uwarunkowane jest pozytywnym rozstrzygnięciem w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W związku z tym odsyłanie we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do uzasadnienia podstaw kasacyjnych jest niedopuszczalne i nie może służyć prawidłowemu wykazaniu przyczyn kasacyjnych (zob. np. postanowienia SN z dnia: 23 maja 2001 r., V CZ 55/01; 23 listopada 2011 r., III UK 10/11; 20 grudnia 2018 r., III CSK 164/18).

Powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen oraz przepisów prawa, stanowiących oparcie dla formułowanego zagadnienia (zob. np. postanowienia SN z dnia: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01,

OSNC 2002, nr 1, poz. 11; 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07; 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13; 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej, powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Powinno to przybrać postać porównywalną ze formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości, co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie – wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego (instytucji prawnej). Sformułowane zagadnienie winno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (zob. np. postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2021 r., I CSK 646/20).

Z powyższego zatem jednoznacznie wynika, że skarżący – celem uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania – powinien przedstawić odrębny wywód prawny, wskazując, na czym – w jego ocenie – polega przedstawione przez niego istotne zagadnienie prawne, jaki ma charakter oraz jakie ma znaczenie dla rozwoju prawa. Skarżący uchybił powyższemu obowiązkowi, albowiem nie zawarł w skardze kasacyjnej żadnego uzasadnienia wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania. Słusznie zatem został zobowiązany do uzupełnienia tego braku.

W związku z tym jedynie na marginesie można wskazać, że zaprezentowana przez skarżącego w podstawach kasacyjnych argumentacja odnośnie do braku związku uwzględnionej przez Sąd *meriti* uchwały Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 88/18 z przedmiotowym stanem faktycznym nie stanowi uzasadnienia istotnego zagadnienia prawnego, a tym samym nie czyni zadość obowiązkowi przedstawienia przez skarżącego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto, o uzasadnieniu wniosku nie świadczy również stwierdzenie skarżącego użyte w skardze kasacyjnej, że „uzasadnia to przyjęcie

niniejszej skargi do rozpoznania i rozstrzygnięcie istotnego zagadnienia prawnego sformułowanego wyżej”. Jak zostało już bowiem podkreślone, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie ewentualnych racji przemawiających za istnieniem przyczyny kasacyjnej w podstawach kasacyjnych (zob. też postanowienia SN z dnia: 20 października 2016 r., I PK 59/16; 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; 10 maja 2018 r., I CSK 800/17).

Nie zasługuje także na uwzględnienie zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 15zzs⁹ ust. 2 i 5 ustawy covidowej, znowelizowanej ustawą z dnia 28 maja 2021 r.

Skarżący nie został wprowadzony w stan niepewności, co do prawidłowości trybu doręczenia wezwania do uzupełnieni braków formalnych skargi kasacyjnej. Zauważenia bowiem wymaga, że zgodnie z ust. 5 ww. regulacji przewodniczący zarządza odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego, jeżeli doręczenie jest niemożliwe ze względu na charakter pisma. Z analizy akt sprawy wynika, że nie zostało wydane zarządzenie o takiej treści. Nie powinno również budzić wątpliwości, iż zostały spełnione przesłanki wskazane w art. 15zzs⁹ ust. 2 ustawy covidowej. Sąd Apelacyjny mógł zatem dokonać doręczenia pisma przez umieszczenie jego treści w systemie teleinformatycznym. Słusznie zatem Sąd ten wskazał, że wobec doręczenia zarządzenia w dniu 16 lipca 2021 r. (k. 818), z dniem 23 lipca 2021 r. upłynął termin do usunięcia braków skargi kasacyjnej. Ponieważ braki nie te zostały uzupełnione, skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu.

W konsekwencji, zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 2 pkt 2 w zw. § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

